

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

**بررسی تأثیر ماساژ بازتابی پا بر سطح اضطراب و شاخصهای فیزیولوژیک بیماران کاندید
برونکوسکوپی**

استاد راهنما: دکتر هومن شهسواری

استاد مشاور آمار: دکتر میر سعید یکانی نژاد

پایان نامه

برای اخذ درجه کارشناسی ارشد آموزش پرستاری گرایش داخلی و جراحی

مرضیه ابراهیمی عشرت آباد

تیر ۱۳۹۴

چکیده

بررسی تأثیر ماساژ بازتابی پا بر سطح اضطراب و شاخصهای فیزیولوژیک بیماران کاندید برونکوسکوپی

مقدمه و هدف: اکثر بیمارانی که در انتظار مداخلات تشخیصی مانند کولونوسکوپی و برونکوسکوپی هستند مضطرب و نگران می باشند. اضطراب می تواند در نتیجه کمبود آگاهی، ترس از ناشناخته ها و ناراحتی های احتمالی در اثر پروسیجر و پیامدهای آن باشد. سطوح بالای اضطراب می تواند در انجام صحیح این مداخلات اختلال ایجاد کرده و رفاه بیمار را تهدید کند. پیشگیری و رفع این اضطراب از مسئولیتهای پرستاران شاغل در این بخش هاست. شناسایی و معرفی مداخلات پرستاری اثر بخش با حداقل عوارض می تواند نقش موثری در ارتقاء کیفیت مراقبت این بیماران داشته باشد. از جمله اقداماتی که در مطالعات اثر بخشی آن در کاهش اضطراب و پایداری شاخص های فیزیولوژیک بیماران مختلف تایید شده است ماساژ بازتابی پا است. اما در خصوص اثربخشی این مداخله در بیماران کاندید برونکوسکوپی شواهد کافی در دست نیست. لذا هدف از انجام این پژوهش تعیین تأثیر ماساژ بازتابی پا بر سطح اضطراب و شاخصهای فیزیولوژیک بیماران کاندید برونکوسکوپی می باشد.

روش پژوهش: این مطالعه بصورت کارآزمایی تصادفی کنترل شده طراحی و اجرا شد که در آن ۸۰ بیمار بستری کاندید برونکوسکوپی واجد ملاک های ورود به روش نمونه گیری در دسترس به مطالعه وارد شده و با تخصیص تصادفی به دو گروه آزمون (۴۰ نفر) و کنترل (۴۰ نفر) تقسیم شدند در گروه آزمون ماساژ بازتابی پا صبح روز برونکوسکوپی برای هر پا به مدت ۱۵ دقیقه و در مجموع برای دو پا ۳۰ دقیقه، بر روی نقاط بازتابی هیپوفیز، شبکه خورشیدی، قلب و ریه انجام گرفت. گروه کنترل مراقبت های روتین بخش را دریافت کردند. سطح اضطراب با استفاده از پرسشنامه ی دیداری عددی ۱۰ قسمتی اضطراب و شاخصهای فیزیولوژیک (فشارخون سیستول و دیاستول، نبض، تعداد تنفس و اشباع اکسیژن شریانی) واحد های پژوهش در سه مرحله، قبل از مداخله در صبح روز برونکوسکوپی، بلافاصله بعد از مداخله و بلافاصله قبل از برونکوسکوپی اندازه گیری و ثبت شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS- v.16 انجام گرفت.

یافته ها: یافته های حاصل از این پژوهش نشان داد که پیش از انجام مداخله، دو گروه از نظر اطلاعات دموگرافیک، سطح اضطراب و شاخص های فیزیولوژیک همگن بودند. کاهش سطح اضطراب، تعداد نبض، تعداد تنفس، فشارخون سیستول و دیاستول و افزایش اشباع اکسیژن شریانی با استفاده از آزمون آنالیز واریانس اندازه گیری های مکرر در گروه آزمون معنا دار بود ($P < 0.05$).

نتیجه گیری: یافته ها نشان داد ماساژ بازتابی پا باعث کاهش سطح اضطراب و بهبود شاخصهای فیزیولوژیک بیماران کاندید برونکوسکوپی می شود. بنابراین می توان از ماساژ بازتابی پا به عنوان یک روش غیر دارویی، ارزان و غیر تهاجمی برای کاهش اضطراب و بهبود شاخصهای فیزیولوژیک بیماران در انتظار اعمال تشخیصی، از جمله برونکوسکوپی بهره برد.

کلید واژه ها: ماساژ بازتابی پا، اضطراب، شاخصهای فیزیولوژیک، برونکوسکوپی، پرستاری

Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

Effect of foot reflexology massage on anxiety level and physiological indices of bronchoscopy candidates

Under supervision of:

Dr. Hooman Shahsavari

A thesis submitted to the Graduate Studies Office in partial fulfillment of the requirements for degree of Master of Science in medical – surgical nursing

marzieh Ebrahimi

July 2015

Abstract

Background and Aim: Most patients waiting for diagnostic interventions, including colonoscopy and bronchoscopy, are anxious and worried. Anxiety can be due to lack of awareness, fear of the unknowns and the possible discomforts resulting from the procedure and its consequences. High levels of anxiety can interfere with the proper completion of these interventions and, in turn, threaten patient comfort. Prevention and reduction of these anxieties are the responsibility of nurses working with these patients. Introducing of safe, effective nursing interventions can improve the quality of patients' care. Evidences have suggested that foot reflexology can be effective in reducing anxiety and stabilizing physiological indices of different patients. However, the effectiveness of such intervention in patients undergoing bronchoscopy has not been investigated. Thus, this study was aimed to determine the effects of foot reflexology on anxiety level and physiological Indices of patients undergoing bronchoscopy

Methods: This study is a randomized controlled trial in which a total of 80 bronchoscopy candidates with considering of inclusion criteria, were entered into the study and randomly assigned to the experimental (n=40) and control group (n=40). In the experimental group, foot reflexology was done on foot reflexology points on the solar plexus, pituitary, heart and lung for each leg in the morning of bronchoscopy day for 15 minutes and in total 30 minutes for two legs. The control group received routine care in the ward. The level of anxiety was measured with a visual analog scale (from 0-10) and physiological indices (systolic and diastolic blood pressure, pulse rate, respiratory rate and arterial oxygen saturation) were measured and recorded three times, including before the intervention in the morning of bronchoscopy, immediately after the intervention, and immediately before the bronchoscopy. Data analysis was done using SPSS(v.16).

Results: The results of this study showed that before the intervention, regarding demographic data, anxiety level and physiological indices two groups were homogenous and comparable. Repeated measures analysis of variance showed that reducing the anxiety levels, pulse rate, respiratory rate, systolic and diastolic blood pressure and increased arterial oxygen saturation were significant in the experimental group ($P < 0.05$).

Conclusion: The results showed a reduction in anxiety levels and improvement in physiological indices of bronchoscopy candidates using foot reflexology. Therefore, the foot reflexology can be employed as a non-medical, non-invasive and inexpensive nursing intervention in order to reduce anxiety and improve physiological indices of bronchoscopy candidates.

Keywords: Foot reflexology, anxiety, physiological indices, bronchoscopy, nursing.